

Brüssel, 18. detsember 2025
(OR. en)

EUCO 26/25

CO EUR 21

MÄRKUS

Saatja:	Euroopa Ülemkogu eesistuja
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Euroopa Ülemkogu kohtumine (18. detsember 2025) – Ukraina

Euroopa Ülemkogu arutas viimatisi arenguid seoses Ukrainaga. Käesolevas dokumendis esitatud tekst sai 25 riigipea või valitsusjuhi kindla toetuse.

UKRAINA

1. Euroopa Ülemkogu pidas arvamuste vahetuse Ukraina presidendi Volodõmõr Zelenskõiga.
2. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas oma jätkuvat ja vankumatut toetust Ukraina sõltumatusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele Ukraina rahvusvaheliselt tunnustatud piirides. Euroopa Liit jätkab sarnaselt meelesstatud partnerite ja liitlastega koordineeritult Ukrainale ja Ukraina rahvale ulatusliku poliitilise, rahalise, majandusliku, humanitaar-, sõjalise ja diplomaatilise toetuse andmist. Euroopa Ülemkogu tunnustab Ukraina rahva ja Ukraina juhtide otsusekindlust ja vastupidavust Venemaa agressioonile vastu seismisel, tänu millele ei ole Venemaa suutnud oma sõjalisi eesmärke saavutada.
3. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas ELi vankumatut toetust Ukraina liikumisele ELi liikmesuse suunas ning väljendab heameelt Ukraina seni, kõige keerulisemates tingimustes tehtud märkimisväärsede edusammude üle. Euroopa Liit jätkab tihedat koostööd Ukrainaga ja toetab Ukrainat tema püüdlustes kõik tingimused täielikult täita, kooskõlas saavutatust lähtumise põhimõttega. Euroopa Liit jätkab Ukraina toetamist rahuliku ja helge tuleviku ülesehitamisel Euroopa Liidu liikmena.
4. Euroopa Liit toetab Ukrainas kõikehõlmavat, õiglast ja püsivat rahu, mis tugineb ÜRO põhikirja põhimõtetele ja rahvusvahelisele õigusele. Tuletades meelde oma 2025. aasta 6. märtsil esitatud põhimõtteid, tervitab Euroopa Ülemkogu praeguseid diplomaatilisi jõupingutusi sõja lõpetamiseks ning kutsub Venemaad tungivalt üles nõustuma täieliku, tingimusteta ja kohese relvarahuga, mida Ukraina on jätkuvalt valmis järgima, ning alustama sisulisi läbirääkimisi õiglase ja püsiva rahu saavutamiseks. Selleks et rahu oleks õiglane ja püsiv, ei tohi piire jõuga muuta ning kõikides tulevastes kokkulepetes peab austama Ukraina sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust ning tagama pikaajaliselt Ukraina julgeoleku ja võime end kaitsta.

5. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid jätkavad aktiivset osalemist rahupüüdlustes kooskõlas Euroopa Liidu eesmärgiga edendada rahu, nagu on sätestatud aluslepingutes. Otsust, kuidas jõuda rahuni Ukrainas, ei saa teha ilma Ukrainata. Euroopa Liit teeb otsuseid küsimustes, mis kuuluvad tema pädevusse või mõjutavad tema julgeolekut.
6. Euroopa Liit ja liikmesriigid on valmis andma, eelkõige hea tahte koalitsiooni kaudu ja koostöös Ameerika Ühendriikidega, panuse kindlatesse ja usaldusväärsesse julgeolekutagatistesse Ukraina jaoks. See hõlmab toetust Ukraina võimele tõhusalt agressiooni ära hoida ja end kaitsta. Euroopa Liidu ja liikmesriikide panus lähtub nende vastavatest pädevustest ja võimetest ning on kooskõlas rahvusvahelise õigusega.
7. Euroopa Ülemkogu rõhutab tungivat vajadust tagada, et Ukraina oleks jätkuvalt vastupidav ning et tal oleksid eelarvelised ja sõjalised vahendid, et jätkuvalt teostada oma võõrandamatut õigust enesekaitsele ja võidelda Venemaa agressiooni vastu ja seda ära hoida, ka pikemas perspektiivis.
8. Tuletades meelde 2025. aasta oktoobris võetud kohustust käsitleda Ukraina 2026.–2027. aasta pakilisi rahastamisvajadusi, sealhulgas seoses Ukraina sõjaliste ja kaitsealaste jõupingutustega, tegi Euroopa Ülemkogu kokkuvõtte selle kohustuse täitmiseks käimas olevast tööst.

Kooskõlas Euroopa Ülemkogu varasemate järeldustega, milles rõhutatakse, et Venemaa varad peaksid kooskõlas ELi õigusaktidega jääma tõkestatuks seni, kuni Venemaa lõpetab oma agressioonisõja Ukraina vastu ja hüvitab Ukrainale oma sõjaga tekitatud kahju, võttis Euroopa Liit enneolematut olukorda arvestades ELi toimimise lepingu artikli 122 alusel vastu erandlikud, ajutised ja nõuetekohaselt põhjendatud erakorralised meetmed, millega tõkestatakse sellised varad püsivamal alusel. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks kõnealuse õigusakti vastuvõtmisel tehtud komisjoni avalduse.

Pärast komisjoni ja kõrge esindaja hiljutisi ettepanekuid kutsub Euroopa Ülemkogu nõukogu ja Euroopa Parlamenti üles jätkama tööd nende õigusaktide tehniliste ja õiguslike aspektidega, milles sätestatakse Venemaa tõkestatud varadega seotud rahasummadel põhinev reparatsioonilaen.

Selleks et alates 2026. aasta teisest kvartalist tagada Ukrainale, sealhulgas riigi sõjaliste vajaduste jaoks, vajalik rahaline toetus, lepib Euroopa Ülemkogu seniks kokku anda Ukrainale aastateks 2026–2027 kapitaliturgudelt võetud laenul põhinev ELi eelarve manööverdamisruumiga tagatud 90 miljardi euro suurune laen. ELi toimimise lepingu artiklil 212 põhineva rahastamisvahendi puhul ei mõjuta tõhustatud koostöö (ELi lepingu artikkel 20) kaudu liidu eelarvevahendite kasutuselevõtmine laenu tagatisena Tšehhi Vabariigi, Ungari ega Slovakkia finantskohustusi. Ukraina maksab selle laenu tagasi alles pärast reparatsioonide saamist. Kuni selle ajani jäävad need varad tõkestatuks ja liit jätab endale õiguse kasutada neid laenu tagasimaksmiseks, järgides täielikult ELi ja rahvusvahelist õigust.

Seoses Ukrainale antava laenuga rõhutab Euroopa Ülemkogu järgmiste elementide tähtsust:

- a) Euroopa ja Ukraina kaitsetööstuse tugevdamine;
- b) õigusriigi põhimõtte järgimise, sealhulgas korruptsioonivastase võitluse jätkamine Ukraina poolt;
- c) teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära ning kõigi liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvid.

9. Euroopa Ülemkogu toonitab, kui tähtis on, et liikmesriigid suurendaksid jõupingutusi Ukraina pakiliste sõjaliste ja kaitsevajaduste käsitlemisel, eelkõige seoses õhutorje- ja droonitõrjesüsteemidega ning suurekaliibrilise laskemoonaga. Sellega seoses on endiselt ülioluline Ukraina kaitsetööstust täiendavalt toetada, arendada ja sellesse investeerida, sealhulgas rajades liikmesriikidesse Ukraina kaitseotstarbelise tootmise. Samuti on tähtis veelgi süvendada Ukraina kaitsetööstuse ja Euroopa kaitsetööstuse koostööd ja integratsiooni, tuginedes Ukraina ainulaadsele kogemusele ja oskusteabele. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu Ukrainaga tehtava koostöö lisamist liikmesriikide kaitsetööstuse investeerimiskavadesse Euroopa julgeolekumeetmete rahastamisvahendi (SAFE) raames.
10. Igasuguse sõjalise toetuse ja julgeolekutagatiste andmisel Ukrainale austatakse täielikult teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitikat ning võetakse arvesse kõigi liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuve.
11. Euroopa Liit on jätkuvalt kindlalt otsustanud säilitada ja suurendada survet Venemaale, et ta lõpetaks oma jõhkra agressioonisõja ja alustaks sisulisi läbirääkimisi rahu saavutamiseks. Sellega seoses kutsub Euroopa Ülemkogu nõukogu üles jätkama tööd uue sanktsioonipaketiga, et pakett pärast selle esitamist 2026. aasta alguses võimalikult kiiresti vastu võtta. Ülemkogu rõhutab samuti, et on oluline jätkata sanktsioonide koordineerimist G7 ja teiste sarnaselt meelestatud partneritega ning tugevdada veelgi sanktsioonidest kõrvalehoidmise vastaseid meetmeid.
12. Euroopa Ülemkogu tegi kokkuvõtte Venemaa varilaevastiku tegevuse ohjamiseks tehtud jõupingutustest, mis on tõhusalt vähendanud Venemaa energiatulusid, ja tervitab sel eesmärgil hiljuti vastu võetud uusi sanktsioone. Ülemkogu kutsub liikmesriike üles võtma täiendavaid koordineeritud meetmeid ja tegema koostööd G7 partneritega, sealhulgas seoses sadama- ja rannikuriikidega ning lipuriigiks olevate kolmandate riikide ja kõigi varilaevastiku ökosüsteemis osalejatega, et veelgi vähendada Venemaa energiatulusid ja jätkata varilaevastikust tulenevate märkimisväärsede riskidega tegelemist.

13. Euroopa Ülemkogu mõistab teravalt hukka toetuse kolmandatelt riikidelt ning nendes tegutsevatelt osalistelt ja üksustelt, kelle abil Venemaa saab oma agressioonisõda Ukraina vastu jätkata. Ennekõike mõistab ülemkogu teiste seas hukka Iraani, Valgevene ja Korea Rahvademokraatliku Vabariigi jätkuva sõjalise toetuse. Euroopa Ülemkogu kutsub kõiki riike tungivalt üles lõpetama viivitamata Venemaale selle Ukraina-vastases agressioonisõjas igasuguse otsese ja kaudse abi andmise, eelkõige kahesuguse kasutusega kaupade ja nende osade tarnimise.
14. Euroopa Ülemkogu mõistab teravalt hukka Venemaa jätkuvad ulatuslikud rünnakud tsiviilisikute ja tsiviilsihhtmärkide vastu Ukrainas, sealhulgas taristu, haiglale, meditsiini- ja energiasüsteemi vastu. Ülemkogu kutsub üles viivitamata lõpetama Ukraina tuumarajatiste lähedal kogu sõjalise tegevuse, mis ähvardab tõsiselt nende rajatiste ohutust ja julgeolekut. Euroopa Ülemkogu kutsub samuti üles tegema kõik, et aidata toetada Ukrainat tema energiasüsteemi parandamisel ning taastamisel ja selle vastupidavuse tugevdamisel. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid suurendavad koostöös partneritega Ukrainale antavat humanitaar- ja elanikkonnakaitseabi ning Ukraina varustamist energia ja asjakohaste seadmetega.
15. Euroopa Ülemkogu kutsub Venemaad ja Valgevenet taaskord tungivalt üles tagama viivitamatult kõigi ebaseaduslikult väljasaadetud ja ümberasustatud Ukraina laste ja muude tsiviilisikute turvalise ja tingimusteta Ukrainasse tagasipöördumise. Rahu suunas liikumise juurde peavad kuuluma ka muud humanitaartegevusega seotud jõupingutused ja usalduse suurendamise meetmed, eelkõige sõjavangide vahetamine.
16. Euroopa Liit on jätkuvalt kindlalt pühendunud sellele, et tagatakse täielik vastutusele võtmine Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõjaga seoses toime pandud sõjakuritegude ja muude raskeimate kuritegude eest. Sellega seoses kutsub Euroopa Ülemkogu üles tegema pidevaid jõupingutusi, et oleks võimalik Euroopa Nõukogu raames loodud Ukraina-vastaste agressioonikuritegude erikohtu tööd alustada. Samuti tervitab ülemkogu Euroopa Nõukogu konventsiooni (millega luuakse Ukraina kahjunõuete rahvusvaheline komisjon) allkirjastamist ja kutsub üles tööd jätkama.
17. Euroopa Ülemkogu pöördub oma järgmisel kohtumisel selle küsimuse juurde tagasi.